

Zamyšlení nad komunikováním statistiky v médiích

Dne 20. 4. 2010 nás na internetové stránce www.novinky.cz informovali o proběhnuvším průzkumu zaměstnanosti čerstvých absolventů magisterského prezenčního studia Masarykovy univerzity v Brně. Již sám titulek zní velmi pozitivně: „Průzkum: absolventi Masarykovy univerzity měli práci krátce po promoci“. Informují nás, že 93% absolventů MU již po 3 měsících od promoce mělo zaměstnání. Nezaměstnaných je dle výzkumů 1,4%. Autor článku upozorňuje, že 70% absolventů mělo pracovní místo již v okamžiku promoce. Hledání práce bylo označeno za „velmi obtížné“ 3% dotazovaných, za „poměrně obtížné“ je označilo 20% dotázaných jedinců. Dále se dozvídáme, že 81% absolventů pracuje v oboru, který vystudovali, nebo v oboru podobném, 85% respondentů má zaměstnání, kde je vyžadováno vysokoškolské vzdělání. Přibližně polovina jich pracuje ve veřejném sektoru a nejlépe ohodnocení jsou informatici. Na závěr si můžeme přechíst, že 84% dotazovaných je spokojeno s tím, co jim dala MU během studií do života, 69% respondentů by pak v případě možnosti zvolilo ke studiu stejnou fakultu a 90% absolventů by se vrátilo na Masarykovu univerzitu.

Výše popsany článek čerpal informace z publikace Jaroslava Nekudy a Tomáše Sirovátky (2010) s názvem Uplatnění absolventů Masarykovy univerzity 2007-2008 v praxi. Autoři získali 2041 vyplněných dotazníků, což představuje jejich téměř 45% návratnost. Používají různé druhy zobrazení dat a zabývají se danou problematikou velmi podrobně. Empirická část práce se dělí na 3 hlavní oddíly, přičemž první z nich pracuje s daty získanými od pracujících absolventů MU (cca 1750 osob), druhá část se opírá o vyplněné dotazníky aktuálně nepracujících absolventů MU (cca 300 osob) a konečně třetí oddíl zahrnuje ty, kteří se vyjádřili k otázce zájmu práce v zahraničí a retrospektivnímu zhodnocení úrovně VŠ vzdělání.

Co se zde dozvídáme oproti článku? Samozřejmě je zde mnohem víc získaných informací, data jsou vypočítávána i pro jednotlivé fakulty. Například nezaměstnaní jsou zde rozděleni do dvou skupin. Ti, co pracovali a jsou nyní nezaměstnaní (0,6%), druzí pak ti, kteří od promoce nepracovali (0,8%). V internetovém článku není vzpomenu celá řada dalších charakteristik, jako například rozdělení ve finančním hodnocení dle jednotlivých fakult (Je vypíchnuta jen nadprůměrná FI.), rovněž zde chybí porovnání např. průměrných platů v závislosti na pohlaví. Je samozřejmé, že nemohl autor článku uvést ani zdaleka všechny vyzkoumané charakteristiky absolventů MU, nicméně když uváděl průměrné nástupní a aktuální platy absolventů FI, pak mohl pro srovnání uvést i průměrný plat absolventa MU.

Druhá část práce- tedy týkající se nezaměstnaných- není autorem článku nijak reflektována. Z třetí části nám pak odhaluje jen část získaného materiálu. Zde by mohlo být na škodu neuvedení dalších zkoumaných oblastí, které s otázkou po přínosnosti studia souvisí. Jedná se například o: „Domníváte se, že suma znalostí a dovedností, kterou jste si během vysokoškolského studia osvojili, byla z hlediska vašeho nynějšího pracovního uplatnění... (...) Domníváte se, že absolvování vysokoškolského studia na MU bylo z hlediska úsilí, které jste museli během studia vynaložit...“ (Nekuda, Sirovátka, 2010, s. 42-43)

Celkově vzato se domnívám, že článek informující o výsledcích dané studie se nedopouští žádných prohřešků. Pro větší ilustrativnost mohl autor některá reprezentovaná data vyjádřit

graficky (graficky, tabulkami), což by také mohlo umožnit nabídnout čtenářům více informací a rovněž větší přehlednost. Zcela jistě by se v jeho textu vyjímaly grafy k tématu více než fotografie kampusu MU. Autor se nedopouští žádného zkreslování, ani si nic nepřimýšlí. Snad si jen mohl odpustit prohlášení: „Relativně obtížněji hledali práci absolventi filozofické fakulty, mladí přírodovědci a pedagogové a naopak nejsnazší bylo hledání zaměstnání pro informatiky.“ Autor seznamuje čtenáře s výsledky průzkumu, který dospěl ke konkrétním číslům (samozřejmě s jistou rezervou). **Získaná data nám mohou říct více než jen pořadí snadnosti/ obtížnosti hledání práce.**

Použitá literatura:

Nekuda, J., Sirovátka, T. (2010). Uplatnění absolventů Masarykovy univerzity 2007-2008 v praxi. Brno: Masarykova univerzita.

<http://www.novinky.cz/veda-skoly/198041-pruzkum-absolventi-masarykovy-univerzity-meli-praci-kratce-po-promoci.html>.

Hodně popisu, prostého srovnání málo úvahy. Kromě toho, že v článku nejsou uvedeny všechny poznatky ze studie, se zde nic nedozvídám. Představoval bych si, že budete psát třeba o tom, co se zdá slibovat Vaše poslední věta – co nám mohou statistiky říct a co třeba ne. Zkuste to prosím.

SJ